

НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ “ГЕОЛОГІЧНА ГАЛУЗЬ УКРАЇНИ – 100-РІЧНИЙ ШЛЯХ ТА 60-РІЧЧЯ ДП НАК “НАДРА УКРАЇНИ” “ЗАХІДУКРГЕОЛОГІЯ”

12–14 вересня 2017 р. у Львові відбулася науково-практична конференція “Геологічна галузь України – 100-річний шлях та 60-річчя ДП НАК “Надра України” “Західукргеологія”, організована Міністерством екології та природних ресурсів за участю Державної служби геології та надр України, Національної акціонерної компанії “Надра України”, ДП НАК “Надра України”, “Західукргеологія”, ДП НАК “Надра України” “Українагеоцентр”, Українського державного геологорозвідувального інституту, Державного геофізичного підприємства “Укргеофізика”, Івано-Франківського національного університету нафти і газу, Київського національного університету імені Тараса Шевченка, геологічного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка.

Програма конференції включала:

- заїзд учасників конференції, розміщення в готелях, самостійне ознайомлення з містом, зустрічі з керівництвом і спеціалістами ДП “Західукргеологія” (12 вересня);
- реєстрацію учасників конференції, вручення матеріалів конференції та сувенірів; відкриття урочистого засідання, пленарні засідання, зустріч учасників конференції, гостей та ветеранів підприємства, урочисту вечерю з нагоди святкування 60-річчя утворення ДП “Західукргеологія” (13 вересня);
- пішу екскурсію по історичних та архітектурних пам’ятках м. Львова, відвідування музеїв геологічного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка, виїзд на екскурсію по замках Львівщини (Олеський, Підгорецький), підведення підсумків роботи (14 вересня).

Тематика конференції була досить різноманітною. Вона торкалася таких питань:

1. Історія та майбутнє Державної служби геології та надр України.
2. Досягнення та проблеми розвитку нафтогазової галузі Західного, Східного та Південного нафтогазоносних регіонів.
3. Шляхи нарощування енергетичного потенціалу Держави.
4. Стан та перспективи використання надр України.
5. Геологорозвідувальна галузь – її роль у стратегії розвитку мінерально-сировинної бази України.
6. Моніторинг стану геологорозвідувальної галузі України.
7. Проблеми і перспективи геологорозвідувальної галузі України.
8. Шляхи залучення інвестиційного капіталу до геологічного вивчення надр.
9. Роль тематичних досліджень у визначенні перспектив пріоритетних напрямів пошуків вуглеводнів.
10. Досягнення у вивченні традиційних і нетрадиційних типів вуглеводневих покладів.
11. Нові методи та напрями дослідження твердих корисних копалин.
12. Нетрадиційні поклади вуглеводнів – невизначений резерв мінерально-сировинної бази України.

13. Неантиклінальні пастки, карбонатні колектори, великі глибини – проблеми пошуків та розробки покладів вуглеводнів.

14. Геолого-економічна оцінка родовищ корисних копалин – головна складова управління надрами.

Конференція проходила у Львівському будинку вчених. Її урочисте засідання відкрив вступним словом модератор Оргкомітету *С. В. Гошовський* – директор Українського державного геологорозвідувального інституту. З привітаннями виступили: голова Оргкомітету т.в.о. голови Державної служби геології та надр України *О. В. Кирилюк* від Міністерства екології та природних ресурсів України і Державної служби геології і надр України, голова Всеукраїнської профспілкової організації працівників геології, геодезії та картографії *І. Г. Бакулей*, представники Львівської обласної адміністрації, Обласної ради та Львівської мерії, керівники акціонерних геологічних компаній і департаментів.

Доповідь "60 років дочірнього підприємства "Західургеологія" виголосив його директор *Д. І. Штикало*. Він привітав учасників конференції з ювілеєм. Коротко розповів історію та найвагоміші здобутки за 60 років. Зокрема наголосив, що за 60-річний час виробничої діяльності колективами Самбірської, Стрийської та Калуської нафтогазорозвідувальних експедицій відкрито 71 родовище вуглеводнів, у тім числі: 22 нафтові, 39 газових і 10 газоконденсатних, по яких прирости запасів становили понад 45 млн/т нафти і конденсату і близько 151 млрд/м³ газу. Майже усі відкриті родовища передано в експлуатацію ВАТ "Укрнафта" і ГПУ "Львівгазвидобування". За період незалежності з 1991 по 2017 рік підприємством відкрито 5 нафтових і 13 газових родовищ із запасами вуглеводнів 8,2 млн/т умовного палива. З 1998 р. проводиться геологічне вивчення на 23 перспективних ділянках, із них 10 родовищ уведено в дослідно-промислову розробку для підготовки їх до подальшої промислової експлуатації.

Регіональне геологічне вивчення західного регіону, пошуки та розвідку твердих корисних копалин і підземних вод, геолого-економічні дослідження виконували Львівська і Закарпатська геологорозвідувальні експедиції. Важливе народногосподарське значення мають розвідані родовища кам'яного вугілля у Львівсько-Волинському кам'яновугільному басейні, на основі яких побудовано 21 шахту. Велику роботу виконано і з вирішення питання пошуків родовищ ртуті, золота, поліметалів, баритів, каолінів, бентонітів, термальних вод, германію в Закарпатській області. На основі розвіданих ртутних родовищ збудовано Закарпатський ртутний комбінат, а запаси Березівського і Мужіївського золото-поліметалевих родовищ дали змогу організувати їхній видобуток Мужіївським золото-поліметалевим комбінатом. Рахівською ГРП відкрито родовище золота Сауляк, рудопрояви Банський, Білопотокський, Ясенів, Тукало. В короткий термін відкрито, розвідано і передано в експлуатацію Роздольське, Язівське, Немирівське, Подороженське, Гримнівське, Загайпільське та Шевченківське родовища самородної сірки. На основі розвіданих 15 родовищ калійних солей працювали гірничо-хімічні підприємства Стебника, Калуша.

Завдяки величезній і не менш важливій для економіки країни роботі підприємством створено потужну базу нерудної сировини. Завдяки відкритим і розвіданим запасам нерудної сировини, в тім числі для будівельних матеріалів, працюють Миколаївський, Івано-Франківський і Здолбунівський цементні комбінати, Львівський, Яворівський, Самбірський і Болахівський керамзаводи, домобудівельні комбінати, десятки заводів з виробництва цегли, дренажних труб, дахівки тощо. На основі розвіданих родовищ кварцових пісків працюють заводи з виробництва скла, скляних виробів, кришталю, склотла-

ри. У Закарпатті розвідане і розроблене загальновідоме Солотвинське родовище кам'яної солі, в Рахівському районі розвідане Кузинське родовище високосортних доломітів для чорної металургії, в Хустському районі – унікальне за масштабами і якістю сировини Сокирницьке родовище цеолітів. Крім того, в Закарпатському регіоні виявлено та вивчено родовища давсоніту, мінеральних фарб, бурого вугілля, перлітів, вогнетривких глин лужних бентонітів, каолінів, германію. Підприємством виконано значний обсяг робіт з пошуків та розвідки прісних підземних, мінеральних та термальних вод.

Учасники науково-практичної конференції Петро Білоніжка, Микола Павлунь, Ростислав Драгушак, Орест Матковський.

У доповіді зазначено, що основою усіх геологорозвідувальних робіт на всі види корисних копалин є геологічна зйомка, яка ведеться планомірно з перших років діяльності підприємства і має великі здобутки. Сьогодні в регіоні проводиться геологічне довищення та підготовка до видання Державної геологічної карти масштабу 1:200 000 нового покоління. Як наслідок – уже підготовлено та видано карти на більшу частину території. Безумовно, це результат роботи усіх поколінь геологів-зйомщиків Львівської і Закарпатської експедицій і тематичної партії.

Серед подальших важливих завдань у доповіді названо:

- Відкриття нових родовищ вуглеводнів на території Західної України на Волинському та в Кросненській зоні Складчастих Карпат.
- Створення сучасних геологічних карт масштабу 1:50 000, насамперед у районах міських і промислових агломерацій та гірничорудних.
- Підготовка перспективних рудопроявів Рахівського рудного району до залучення інвестицій та відкриття нових родовищ золота.
- Підготовка нових шахт полів Львівсько-Волинського басейну до видобутку вугілля.

- Розробка нових технологій свердловинного видобутку калійних солей Передкарпаття.
- Відкриття та розвідка родовищ дефіцитних видів нерудної та будівельної сировини.
- Збільшення обсягів моніторингових досліджень з виявлення небезпечних екзогенних процесів та досліджень техногенно забруднених територій.
- Проведення пошуків та розвідки підземних вод для централізованого забезпечення малих населених пунктів питною водою, пошуки мінеральних та термальних вод для бальнеологічних цілей.

Доповідач відмітив плідну співпрацю з науковими та освітніми установами – УкрДГРІ, Інститут геології і геохімії горючих копалин НАН України, Геологічний факультет Львівського національного університету ім. Івана Франка, Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, геологічні підприємства України та багато інших. Він також згадав про людей, які очолювали підприємство та його підрозділи в різні роки, тих, що внесли найбільше у розвиток галузі та відкриття родовищ, удостоєних різних державних нагород. Серед таких є десятки випускників геологічного факультету Львівського університету, які працювали і працюють нині в підрозділах підприємства (деякі з них, на жаль, відійшли у вічність): *В. Ващенко, С. Гірний, В. Зайцева, В. Іванченко, А. Кірич, О. Кречковський, О. Кишановський, М. Любка, Б. Мацьків, В. Місечко, В. Побережський, М. Решко, П. Савицький, В. Шклянка*, сімейства *Герасимових, Довжанів, Приходьків, Сидорів, Терлецьких, Удудів* та багато інших. Нині підприємство і його підрозділи очолюють *Р. М. Драгуцак* (перший заступник директора ДП НАК “Надра України” “Західукргеологія”), *Д. Г. Панов* (головний геолог ДП НАК “Надра України” “Західукргеологія”), *Д. В. Шарун* (голова теркому профспілки), *В. І. Стахів* (головний геолог Львівської геологорозвідувальної експедиції) та інші.

Пленарні засідання включали 14 доповідей, які торкалися історії геологічної галузі по забезпеченню нафтогазовидобувного комплексу мінерально-сировинною базою (*П. С. Голуб*, генеральний директор ДП НАК “Надра України” “Укрнаукагеоцентр”), реальних перспектив нарощування запасів нафти та газу у зв’язку з тенденцією зниження геологічної ефективності геологорозвідувальних робіт (*М. П. Зюзькевич*, головний геолог ТОВ “Технікс”), гармонійного поєднання геологічної освіти, науки і геологорозвідувального виробництва – запоруки сталого розвитку мінерально-сировинної бази України (*М. М. Павлунь*, декан геологічного факультету ЛНУ ім. Івана Франка), “Надра України”: стратегії відродження (*М. Г. Максименцев*, заступник голови правління ПАТ “Національна акціонерна компанія “Надра України”), національної класифікації запасів і ресурсів корисних копалин державного фонду Надра України та можливості її гармонізації до міжнародних нафтових стандартів (*Г. І. Рудько*, голова ДГП “ДКЗ України”), результатів геологорозвідувальних та видобувних робіт на нафту та газ і перспективи розвитку ПАТ “Укргазвидобування” на прикладі західного НТВР (*М. А. Фірман*, директор з питань геології ПАТ “Укргазвидобування”), історії розвитку та ролі державної геологічної служби у формуванні енергетичної незалежності держави (*І. І. Мартиненко*, заступник головного інженера ДНВП “Геоінформ України”), геолого-екологічних досліджень західної України – основа багаторічної співпраці колективів ДП НАК “Надра України”, “Західукргеологія” та “Інституту геології і геохімії горючих копалин” НАН України (*А. В. Побережський*, заступник директора ІГТГК НАН України) та багатьох інших проблем.

Перед урочистою товариською зустріччю у вестибюлі будинку вчених відбувся показ кінофільму про діяльність ДП “Західукргеологія” з досить багатогранною демонстрацією досягнень різних геологічних підрозділів підприємства, які супроводжувалися виступами керівників цих підрозділів. Під час самої вечері продовжувалися виступи з привітаннями, які чергувалися з концертною програмою.

О. Матковський, М. Павлунь, Д. Панов